

Zanieczyszczenie powietrza przez średnie obiekty spalania energetycznego

Mimo poprawy sytuacji w ostatnich kilkudziesięciu latach zanieczyszczenie powietrza w Europie nadal daje powody do zaniepokojenia. Aby zająć się tym problemem, Komisja Europejska przedstawiła w 2013 r. wniosek w sprawie ograniczenia emisji zanieczyszczeń powietrza ze średnich obiektów energetycznego spalania, gdyż kwestia ta nie jest obecnie uregulowana na szczeblu UE. Rozwiązanie kompromisowe z Radą osiągnięto podczas negocjacji w pierwszym czytaniu. Zostanie ono poddane pod głosowanie na posiedzeniu plenarnym.

Podstawowe informacje

Chociaż w ostatnich kilkudziesięciu latach jakość powietrza znacznie się poprawiła, [Europejska Agencja Środowiska](#) wskazuje, że Unii Europejskiej (UE) wiele brakuje jeszcze do osiągnięcia poziomów, które nie powodują niedopuszczalnych zagrożeń dla człowieka i środowiska. Według [Komisji Europejskiej](#) stężenia cząstek stałych przyczyniają się rocznie do przeszło 400 000 przedwczesnych zgonów w UE, a łączne koszty zdrowotne wynikające z zanieczyszczenia powietrza w UE sięgają rzędu 330–940 miliardów euro rocznie.

Główne instrumenty ustawodawcze w dziedzinie zanieczyszczenia powietrza to [dyrektywa w sprawie krajowych poziomów emisji](#) z 2001 r. (poddawana obecnie [przeglądowi](#)) i [dyrektywa w sprawie jakości powietrza](#) z 2008 r., a także akty ustawodawcze dotyczące kontroli źródeł zanieczyszczenia pochodzącego z transportu drogowego, transportu niedrogowego i przemysłu. Na szczeblu międzynarodowym państwa członkowskie wiąże Konwencja w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości ([konwencja geneńska](#)) i protokoły do niej.

Wniosek Komisji

W grudniu 2013 r. Komisja przedstawiła „pakiet w sprawie polityki czystego powietrza” zawierający między innymi [wniosek](#) w sprawie średnich obiektów spalania energetycznego. Według Komisji pakiet ten, opracowany w oparciu o konsultacje i [ocenę skutków](#), ma na celu zapewnienie do 2020 r. zgodności z obowiązującymi strategiami i międzynarodowymi zobowiązaniami dotyczącymi jakości powietrza, a do 2030 r. dalsze ograniczenie wpływu na zdrowie i środowisko.

Komisja szacuje, że w UE jest ponad 140 000 średnich obiektów spalania energetycznego. Obiekty te, o mocy cieplnej od 1 do 50 MW, mają różne zastosowania (w tym wytwarzanie energii elektrycznej oraz ogrzewanie i chłodzenie domowe i przemysłowe). W przeciwieństwie do małych i dużych obiektów spalania energetycznego nie są one obecnie objęte prawodawstwem UE, chociaż Komisja [wskazuje](#), że powodują one pogorszenie emisji cząstek stałych z uwagi na zwiększone spalanie biomasy w ramach polityki klimatycznej i energetycznej. Komisja zaproponowała określenie wartości granicznych emisji dla każdego rodzaju paliwa w przypadku dwutlenku siarki (SO₂), tlenków azotu (NO_x) i cząstek stałych. Wartości graniczne obowiązywałyby przez rok od transpozycji w przypadku nowych obiektów oraz od 2025 lub 2030 r. (w zależności od rozmiaru obiektu) w przypadku istniejących obiektów. Zastosowano by też środki zmniejszające ryzyko w celu ograniczenia wpływu na MŚP. Surowsze wartości graniczne określono by na obszarach geograficznych niespełniających unijnych norm jakości powietrza, a jednocześnie ustanowiono by przepisy dotyczące monitorowania wymogów i środków dotyczących skutecznego wdrażania i egzekwowania.

Organizacje branżowe, w tym [Eurelectric](#) i [FuelsEurope](#), podkreślały potrzebę zapewnienia elastyczności, podczas gdy [proekologiczne organizacje pozarządowe](#) opowiadały się za rozszerzeniem zakresu na inne zanieczyszczenia i wyłączenia z ograniczeń.

Porozumienie trójstronne

[Kompromis](#) w pierwszym czytaniu, osiągnięty z Radą w trakcie negocjacji międzyinstytucjonalnych i poparty przez Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) w dniu 15 lipca 2015 r., wprowadza monitorowanie tlenku węgla oraz kilka wyłączeń. Wartości graniczne dla istniejących obiektów będą mniej surowe, podczas gdy te dotyczące nowych obiektów pozostaną niemal w takiej postaci, jak zaproponowano. Terminy dotyczące zgodności pozostają niezmienione. Na obszarach niespełniających unijnych norm jakości powietrza organy krajowe mają obowiązek ustalenia, czy należy wprowadzić surowsze wartości graniczne, chociaż nie określa ich już UE.

Głosowanie nad [sprawozdaniem](#) z pierwszego czytania, opartym na wynegocjowanym kompromisie, ma się odbyć w czasie pierwszej sesji plenarnej w październiku (sprawozdawca: Andrzej Grzyb, PPE, Polska).